

Nye faunistiske bidrag til fortegnelsen over Danmarks svirrefluer (Diptera, Syrphidae)

af E. TORP PEDERSEN

(With a summary: New faunistic contributions to the list
of the Syrphids of Denmark).

I årene 1973–75 er adskillige svirrefluearter fundet i danske distrikter, hvorfra de enten ikke tidligere har været kendt eller for nogle vedkommende ikke har været taget i dette århundrede. En enkelt art, *Eumerus sogdianus* Stack., er ny for Danmark.

Tabel 1 viser tilvæksten af kendte arter i de enkelte distrikter. Som det fremgår af denne tabel, er det først og fremmest i de 2 sjællandske distrikter NWZ og SZ, at den store tilvækst er kommet, men også det bedst undersøgte område NEZ kan opvise nye arter. Disse sjællandske fund er resultatet af 7 indsamlingsture af fra 2 til 8 dages varighed, som forf. har haft lejlighed til at foretage fra maj til august i de forløbne 3 år.

Med hensyn til distrikternes afgrænsning henvises til fortegnelsen (Torp Pedersen, 1973: 21). Opdelingen af Nordjylland (NJ), Vestjylland (WJ) og Østjylland (EJ) i 2 distrikter har vist sig at være særdeles praktisk, da det geografisk set drejer sig om meget store områder. For at undgå forvekslinger med distriktsbetegnelserne i den opdeling, som følges af Fauna Entomologica Scandinavica (Rozkosný, 1973: 142), sættes det bogstav, som angiver distriktets underafdeling, i fremtiden bagest, f. eks. NJW (= Nordjylland, vestlige del) i stedet for WNJ (= vestlige Nordjylland). Se tabel 1, hvor de gamle betegnelser er sat i parentes.

I Jylland er der et par enkelte afvigelser i distrikternes afgrænsning i forhold til Fauna Entomologica Scandinavica, idet forf. anvender hovedopholdslinien gennem Jylland. Det er en naturlig grænse og den vigtigste landskabsgrænse, vi overhovedet har i dette land.

I forhold til fortegnelsen (Torp Pedersen, 1973) er der i dette arbejde foretaget følgende ændringer af slægtsnavnene: Vockeroth (1973: 1078) har ved studier af japansk typemateriale påvist, at *Parasyrphus* Matsumura, 1917, er identisk med *Phalacrodira* Enderlein, 1938. Det gyldige slægtsnavn er altså *Parasyrphus*.

Tillæg til fortegnelsen over Danmarks svirrefluer

For at nå frem til så korrekt en stavemåde som muligt er *Orthoneura* ændret til *Orthonevra*, og *Liogaster* er ændret til *Lejogaster*.

Hele det materiale, som offentliggøres i dette arbejde, er fanget af forf. og findes i forfs. samling. Da mange egne af landet endnu er dårligt undersøgt, må man håbe, at også andre zoologer i de kommende år vil foretage indsamlinger i forskellige egne af landet.

1. *Paragus albifrons* (Fallen), 1817.

EJN: Dybdal, Mesing: ♂ 5. juni 1975. SJ: Damende, Haderslev: ♂ og ♀ 7. august 1975. SZ: Magleby skov, Stevns: ♂ og ♀ 20. maj 1973, 4 ♂ og 2 ♀ 21. maj 1973, 10 ♂ og ♀ 23. maj 1973, 6 ♂ og 4 ♀ 26. maj 1973, deraf ♂ på *Stellaria holostea* (Stor Fladstjerne); Holmegårdsrose: ♂ 27. maj 1975 på *Potentilla erecta* (Tormentil). Fra EJN og SJ er kun kendt fund fra før 1900, og arten er ikke tidligere fanget i SZ.

2. *Paragus finitimus* Goeldlin, 1971.

WJN: Husby klitplantage, hedelavning mellem plantagens sydvestlige del og yderste klitrække: 5 ♂ og ♀ 8. juli 1975 på *Potentilla erecta* (Tormentil).

9. *Xanthandrus comtus* (Harris), 1776.

NWZ: Enemærket, Ruds Vedby: ♂ 26. august 1973.

12. *Platycheirus angustatus* (Zetterstedt), 1843.

SZ: Alsted skov, Sorø: ♂ 28. maj 1975; Haslev Orned: ♀ 24. maj 1973; Holmegårdsrose: 2 ♂ og ♀ 27. maj 1975.

23. *Platycheirus sticticus* (Meigen), 1822.

NWZ: Nordskov, Stenlille: ♂ og ♀ 26. maj 1975. Fra Danmark er hidtil kun kendt 5 eksemplarer af denne art, hvoraf det sidste er taget i 1914.

25. *Pyrophaena granditarsa* (Forster), 1781.

SZ: Lillesø, Bromme, nordvest for Sorø: 2 ♀ 26. august 1973.

34. *Didea fasciata* Macquart, 1834.

WJN: Husby klitplantage, vest for Husby kirke: ♀ 8. juli 1975; Ulvedal plantage, øst for Karup: ♀ 12. september 1975.

36. *Megasyrphus annulipes* (Zetterstedt), 1838.

SZ: Alsted skov, Sorø: ♂ 28. maj 1975; Magleby skov, Stevns: ♀ 20. maj 1973 og ♀ 23. maj 1973; Marbjerg skov, Næstved: ♀ 9. juni 1975.

38. *Chrysotoxum arcuatum* (Linnaeus), 1758.

NJW: Hjardemål klitplantage: ♂ 17. juni 1975. SZ: Holmegårdsrose: ♂ 27. maj 1975.

TABEL 1. Antallet af kendte arter i de forskellige distrikter.

TABLE 1. The number of known species in the different districts.

	Hele Danm.	Hele Jylland	NJE (ENJ)	NJW (WNJ)	WJN (NWJ)	WJS (SWJ)	EJN (NEJ)	EJS (SEJ)	SJ
Fortegnelsen 1973	242	219	141	127	122	130	164	186	178
Nye fund 1973-75	1	-	-	4	5	3	2	3	5
Antal kendte arter	243	219	141	131	127	133	166	189	183

	FYN	Hele Sjælland	NWZ	NEZ	SZ	LFM	B
Fortegnelsen 1973	157	212	90	202	120	149	125
Nye fund 1973-75	1	3	24	3	25	1	-
Antal kendte arter	158	215	114	205	145	150	125

48. *Scaeva pyrastris* (Linnaeus), 1758.

NWZ: Bjergsted skov, Jyderup: 3 ♂ 27. august 1973.

49. *Scaeva selenitica* (Meigen), 1822.

SZ: Magleby skov, Stevns: ♀ 22. maj 1973.

50. *Metasyrphus corollae* (Fabricius), 1794.

NWZ: Enemærket, Ruds Vedby: ♂ 26. august 1973; Bromølle, Holmstrup: ♂ og 2 ♀ 26. august 1973; Bjergsted skov, Jyderup: ♀ 27. august 1973; Eriksholm skov: ♂ og ♀ 21. august 1975; Maglesø ved Igelso: ♂ 22. august 1975.

52. *Metasyrphus latifasciatus* (Macquart), 1829.

SZ: Magleby skov, Stevns: ♀ 21. maj 1973, ♂ 26. maj 1975. Begge hører til den varietet, hvor båndene på 3. og 4. tergite er delvis opløst i pletter.

54. *Metasyrphus lundbecki* (Soot-Ryen), 1946.SJ: Hindemede ved Damende, Pamhule skov: ♂ 7. august 1975 på *Angelica silvestris* (Angelik). NWZ: Eriksholm skov: ♀ 21. august 1975.

Tillæg til fortegnelsen over Danmarks svirrefluer

56. *Metasyrphus nitens* (Zetterstedt), 1843.

NJW: Sjørup plantage ved A16: ♀ 12. september 1975. NWZ: Bodal skov: ♂ 8. juni 1975.

62. *Syrphus torvus* Osten Sacken, 1875.

NWZ: Bjergsted skov, Jyderup: ♂ og ♀ 27. august 1973; Enemærket, Ruds Vedby: 2 ♀ 26. august 1973; Bodal skov: ♀ 8. juni 1975.

63. *Syrphus vitripennis* Meigen, 1822.

NWZ: Bjergsted skov, Jyderup: ♂ og 4 ♀ 27. august 1973; Enemærket, Ruds Vedby: 2 ♂ 26. august 1973; Bromølle, Holmstrup: 2 ♀ 26. august 1973; Bodal skov: ♀ 8. juni 1975; Eriksholm skov: ♂ 21. august 1975.

65. *Epistrophe eligans* (Harris), 1776.

SZ: St. Frederikslund skov, Sorø: 3 ♂ 26. maj 1975; Alsted skov, Sorø: ♂ 28. maj 1975; Haslev Orned: ♀ 24. maj 1973; Studemose skov, Fensmark: 2 ♂ 9. juni 1975, svirrende 2-3 meter over jorden. Fra SZ er hidtil kun kendt fund fra før 1900.

66. *Epistrophe euchroma* (Kowarz), 1885.

SZ: Vedsø vang ved Al, vest for Sorø: ♀ 9. juni 1975; Magleby skov, Stevns: ♀ 23. maj 1973.

73. *Parasyrphus macularis* (Zetterstedt), 1843.

SZ: St. Frederikslund skov, Sorø: ♂ 26. maj 1975; Magleby skov, Stevns: ♂ 19. maj 1973, ♂ og ♀ 20. maj 1973.

74. *Parasyrphus malinellus* (Collin), 1952.

NEZ: Tisvilde hegn: ♀ 12. juni 1974.

78. *Melangyna barbifrons* (Fallen), 1817.

EJS: Jelling skov: ♀ 24. marts 1973 på *Anemone nemorosa* (Hvid Anemone), ♀ 31. marts 1974 på *Salix* (pil). Hidtil er kun kendt 2 hanner her fra landet, begge fra NEZ, og den er sidst fanget i 1911.

84. *Melangyna lasiophthalma* (Zetterstedt), 1843.

SJ: Pamhule skov: 7 ♀ 15. april 1974 på *Anemone nemorosa* (Hvid Anemone).

86. *Melangyna triangulifera* (Zetterstedt), 1843.

SZ: Holmegårds mose: ♀ 27. maj 1975.

87. *Melangyna umbellatarum* (Fabricius), 1794.

SZ: Jægerhus, nord for Skælskør: ♂ 14. august 1974.

88. *Sphaerophoria abbreviata* Zetterstedt, 1859.

NJW: Hjardemål klitplantage: 3 ♂ 17. juni 1975. EJS: Grejsdalen: ♂ 7. juni 1975.

91. *Sphaerophoria philanthus* (Meigen), 1822.

EJS: Grejsdalen: ♂ 21. august 1974. Her i landet er arten endnu kun kendt fra Jylland, hvor den nu er fanget i alle 7 distrikter.

94. *Sphaerophoria taeniata* (Meigen), 1822.

EJN: Vejlbø, Silkeborg: ♂ 30. maj 1973; Katrinedal, Saltenådal: ♂ 4. september 1975. SZ: Holmegårds mose: ♂ 27. maj 1975.

95. *Sphaerophoria virgata* Goeldlin, 1974.

NWZ: Nordskov, Stenlille: ♂ 26. maj 1975. NEZ: Tisvilde hegn: 2 ♂ 8. juni 1974, ♂ 11. juni 1974. SZ: Rude skov, øst for Skælskør: 2 ♂ 14. august 1974; Magleby skov, Stevns: ♂ 23. maj 1973; Holmegårds mose: ♂ 27. maj 1975. Arten har ikke tidligere været kendt fra Sjælland, men, som det ses, er den nu fundet i alle 3 distrikter.

105. *Heringia heringi* (Zetterstedt), 1843.

NWZ: Nordskov, Stenlille: ♀ 26. maj 1975.

107. *Neocnemodon latitarsis* (Egger), 1865.

WJN: Ulvedal plantage, øst for Karup: ♂ 12. september 1975. Denne art, der første gang blev fanget her i landet i 1970, er endnu kun kendt fra Jylland. Det er den eneste *Neocnemodon*-art, som er fundet i Vestjylland.

110. *Triglyphus primus* Loew, 1840.

NWZ: Bøgeskov, Dianalund: ♂ 8. juni 1975; Bodal skov: ♂ 8. juni 1975.

111. *Cheilosia antiqua* (Meigen), 1822.

NEZ: Allindelille Fredskov: 2 ♂ 26. maj 1975. Lundbeck (1916: 135) nævner en lokalitet fra NEZ (Boserup), men det har ikke været muligt at opspore dette materiale i samlingerne.

114. *Cheilosia nasutula* Becker, 1894.

SZ: St. Frederikslund skov, Sorø: ♂ 26. maj 1975; Marbjerg skov, Næstved: ♂ 9. juni 1975.

116. *Cheilosia pagana* (Meigen), 1822.

NWZ: Eriksholm skov: ♂ 21. august 1975; Hørby skov, Holbæk: ♂ 21. august 1975.

117. *Cheilosia pubera* (Zetterstedt), 1838.

SZ: Alsted skov, Sorø: ♂ og 2 ♀ 28. maj 1975; Magleby skov, Stevns: ♂ 21. maj 1973; Haslev Orned: ♂ 28. maj 1975; Studemose skov, Fensmark: ♀ 9. juni 1975.

Tillæg til fortegnelsen over Danmarks svirrefluer

121. *Cheilosia honesta* Rondani, 1868.

NWZ: Bodal skov: ♂ 8. juni 1975.

123. *Cheilosia intonsa* Loew, 1857.

NWZ: Bjergsted skov, Jyderup: ♂ 27. august 1973.

127. *Cheilosia canicularis* (Panzer), 1801.

EJN: Vestlige del af Silkeborg Sønderkov: 5 ♀ 4. september 1975 på *Leontodon autumnalis* (Høst-Borst). Denne store og iøjnefaldende art er, bortset fra Skåne, ukendt både på De britiske Øer og i Skandinavien. Med undtagelse af 3 fund ved Horsens i august 1870 har Grejsdalen hidtil været den nordligste kendte lokalitet. Larverne minerer i *Petasites albus* (Hvid Hestehov).

128. *Cheilosia chloris* (Meigen), 1822.

NWZ: Nordskov, Stenlille: ♂ 26. maj 1975; Bøgeskov, Dianalund: ♀ 8. juni 1975.

132. *Cheilosia carbonaria* Egger, 1860.

SZ: Studemose skov, Fensmark: ♂ 9. juni 1975. Arten har ikke tidligere været taget på Sjælland.

134. *Cheilosia fraterna* (Meigen), 1830.

NWZ: Nordskov, Stenlille: ♂ 26. maj 1975. Med dette fund er arten nu kendt fra alle danske distrikter.

135. *Cheilosia gigantea* (Zetterstedt), 1838.

NWZ: Bodal skov: ♂ 8. juni 1975. SZ: Magleby skov, Stevns: ♀ 21. maj 1975; 2 ♀ 22. maj 1975; Stenskov, Næstved: ♂ 9. juni 1975.

136. *Cheilosia impressa* Loew, 1840.

NWZ: Bromølle, Holmstrup: ♀ 26. august 1973.

138. *Cheilosia praecox* (Zetterstedt), 1843.

NWZ: Nordskov, Stenlille: ♂ 26. maj 1975, ♂ 8. juni 1975; Bøgeskov, Dianalund: ♂ 8. juni 1975.

142. *Rhingia campestris* Meigen, 1822.

NWZ: Bjergsted skov, Jyderup: ♀ 27. august 1973; Bromølle, Holmstrup: ♂ og 2 ♀ 26. august 1973; Bodal skov: ♂ 8. juni 1975; Nordskov, Stenlille: ♂ 26. maj 1975. Med disse fund er arten nu kendt fra alle danske distrikter.

152. *Chrysogaster virescens* Loew, 1854.

SZ: Holmegårds mose: ♀ 27. maj 1975.

157. *Orthonevra nobilis* (Fallén), 1817.

SJ: Hindemade ved Damende i Pamhule skov: ♀ 29. juli 1974, 2 ♀ 16. august 1974, 3 ♂ og 2 ♀ 7. august 1975. Alle blev fanget på *Angelica silvestris* (Angelik).

159. *Lejogaster splendida* Meigen, 1822.

NJW: Sdr. Ydby strand: 3 ♂ og ♀ 15. juni 1975, 3 ♂ og 5 ♀ 16. juni 1975, 7 ♂ og 4 ♀ 17. juni 1975, 9 ♂ og 24 ♀ 18. juni 1975. De fleste blev fanget på *Potentilla erecta* (Tormentil), *Galium saxatile* (Lyng-Snerre) og *Ranunculus* (Ranunkel). Dette er et overraskende stort materiale af denne art, som hidtil kun har været taget i et beskedent antal.

164. *Brachyopa pilosa* Collin, 1939.

SZ: Søholm møllesø, Stevns: ♂ 21. maj 1973 på blomstrende *Acer campestre* (Navr). Fra SZ hidtil kun kendt et enkelt fund fra 1878.

166. *Sphegina clunipes* (Fallén), 1816.

WJN: Vegen å ved A 16, vest for Holstebro sdr. plantage: ♂ 4. august 1975.

172. *Neoascia geniculata* (Meigen), 1822.

WJN: Vegen å ved A16, vest for Holstebro sdr. plantage: ♀ 4. august 1975. SZ: Søholm møllesø, Stevns: ♂ 21. maj 1973.

174. *Neoascia obliqua* Coe, 1940.

NWZ: Eriksholm skov: ♀ 21. august 1975. Hidtil er ingen fund kendt fra august, idet hele det danske materiale, bortset fra 2 eksemplarer fra juli, er fanget i maj og juni.

175. *Neoascia podagrica* (Fabricius), 1775.

NWZ: Hørby skov, Holbæk: ♂ 21. august 1975; Enemærket, Ruds Vedby: ♂ 26. august 1973; Nordskov, Stenlille: ♂ og 3 ♀ 26. maj 1975; Maglesø ved Igel sø: ♂ og ♀ 22. august 1975. Med disse fund er arten nu kendt fra alle danske distrikter.

179. *Eristalis abusivus* Collin, 1931.

SZ: Magleby skov, Stevns: ♂ 20. maj 1973.

185. *Eristalis horticola* (Degeer), 1776.

SZ: Vedsø Vang ved Al, vest for Sorø: ♂ 9. juni 1975; Magleby skov, Stevns: ♂ 19. maj 1973, ♀ 23. maj 1973. Med disse fund er arten nu kendt fra alle danske distrikter.

188. *Eristalis oestraceus* (Linnaeus), 1758.

SJ: Damende, Haderslev: ♂ 29. juli 1974 på *Sonchus arvensis* (Ager-Svinemælk).

191. *Eristalis rupium* Fabricius, 1805.

WJS: Skjærsø, Egtved: ♀ 28. august 1973.

Tillæg til fortegnelsen over Danmarks svirrefluer

194. *Eristalis vitripennis* Strobl, 1893.

SZ: Magleby skov, Stevns: ♂ 21. maj 1973, ♂ 22. maj 1973; Søholm møllesø, Stevns: ♀ 21. maj 1973.

197. *Helophilus frutetorum* (Fabricius), 1775.

WJS: Skjærsø, Egtved: ♂ 6. juni 1973.

198. *Helophilus hybridus* Loew, 1846.

SZ: Magleby skov, Stevns: ♀ 20. maj 1973, ♂ 21. maj 1973, ♂ 22. maj 1973, ♀ 23. maj 1973; Søholm møllesø, Stevns: ♂ og ♀ 21. maj 1973.

202. *Helophilus transfugus* (Linnaeus), 1758.

SZ: Lillesø, Bromme, nordvest for Sorø: ♂ 26. august 1973; Søholm møllesø, Stevns: ♂ og ♀ 21. maj 1973.

209. *Merodon equestris* (Fabricius), 1794.

Fyn: Langesø: ♂ 12. juni 1975. Fløj i bed med visnende Narcisser. Tilhører varieteten *bulborum* Rondani. Fra Fyn er hidtil kun kendt et enkelt fund, en ♂ fanget ved Odense i maj 1895.

212a. *Eumerus sogdianus* Stackelberg, 1952.

NWZ: Eriksholm skov: ♂ 21. august 1975. LFM: Søholm storskov, Maribo: ♂ 15. juni 1972. Arten er ny for Danmark. Den ligner overfladisk *strigatus*, men de hanlige genitalier hos de 2 arter er meget forskellige. *Sogdianus* er beskrevet på grundlag af materiale fra Tadsjikistan, Kasahstan, Georgien og Kina. I 1961 blev den påvist i Rumænien (Brădescu, 1964 p. 193), og i 1970 omtaler Stackelberg (p. 86), at den findes på Balkanhalvøen. Samtidig anfører han, at den sandsynligvis findes i den sydøstlige del af den europæiske del af Sovjetunionen. Lucas (1974: 50) har i sin samling eksemplarer fra Jugoslavien, Spanien og Holland. Forf. har sammenlignet de danske eksemplarer med 2 hanner fra Sovjet, som Stackelberg har sendt i bytte. Endvidere findes i min samling en han fra Tjekkoslaviet.

213. *Eumerus strigatus* (Fallén), 1817.

NWZ: Eriksholm skov: ♂ og 2 ♀ 21. august 1975; Maglesø ved Igelsø: ♀ 22. august 1975. Med disse fund er arten nu kendt fra alle danske distrikter.

214. *Eumerus tuberculatus* Rondani, 1857.

WJS: Skjærsø, Egtved: ♂ 6. juni 1973. Fyn: Langesø: 5 ♂ og 2 ♀ 12. juni 1975, deraf par in copula. Fløj i bed med visnende Narcisser.

220. *Xylota nemorum* (Fabricius), 1805.

SZ: Søholm møllesø, Stevns: ♂ 21. maj 1973.

223. *Xylota tarda* Meigen, 1822.

SJ: Draved skov: ♂ og ♀ 17. august 1973, ♂ 17. august 1974.

SUMMARY:

New faunistic contributions to the list of the Syrphids (Diptera, Syrphidae) of Denmark.

This paper records some species of Syrphidae caught by the author in the years 1973–75 in districts in Denmark, where they have not been taken before, at any rate not in this century.

One of the species, *Eumerus sogdianus* Stack., is new to Denmark.

Table 1 shows the increase of species known from the different districts. Especially many new species are recorded from the hitherto poorly known districts NWZ (North-west Zealand) and SZ (South Zealand).

For the demarcation of the districts see Torp Pedersen (1973: 21). The division of NJ (North Jutland), WJ (West Jutland) and EJ (East Jutland) into two districts proved to be very adequate, as they comprise extensive areas. To prevent confusion with the names of districts used by Fauna Entomologica Scandinavia (Rozkošný, 1973: 143) I prefer to place the letter giving the subdivision of the district behind, e. g. NJW (= North Jutland, Western part) instead of WNJ (Western North Jutland), see table 1, in which the old indications are placed in brackets.

The finds of *Eumerus sogdianus* Stack. are very interesting. This species was described from Tadzhikistan, Kazakhstan, Georgia and China. Later it was recorded from Romania (Brădescu, 1964: 193), The Balkan Peninsula (Stackelberg, 1970: 86), Yugoslavia, Spain and The Netherlands (Lucas, 1974: 50). In the author's collections there is a male from Czechoslovakia.

The generic name *Phalacrodira* Enderlein, 1938 is replaced by *Parasyrphus* Matsumura, 1917 in accordance with Vockeroth (1973: 1078). As to the names *Liogaster* and *Orthoneura* a more correct spelling would be *Lejogaster* and *Orthonevra*.

LITTERATUR

- Brădescu, Vladimir, 1964: Sirfide noi în fauna R. P. R. (Diptera, Syrphidae). *Stud. cerc. Biol. (Zool.)*, 16 (3): 193–195.
- Lucas, J. A. W., 1974: Syrphiden in de jaren 1969–1972. *Ent. Ber.*, Amsterdam 34: 48–55.
- Pedersen, E. Torp, 1973: Fortegnelse over Danmarks svirrefluer (Diptera, Syrphidae) og deres faunistik. *Ent. Meddr.*, 41: 21–48.
- Rozkošný, R., 1973: The Stratiomyioidea (Diptera) of Fennoscandia and Denmark. *Fauna ent. scand.*, 1: 1–151.
- Stackelberg, A. A., 1952: Novie Syrphidae (Diptera) palearktitseskoj fauni. *Trud. zool. Acad. Inst. Sci. USSR*, 12: 350–400.
- 1970: Syrphidae. In: Opredelitel nasekomich evropejskoj tsasti SSSR 5: 11–96.
- Vockeroth, J. R., 1973: The identity of some genera of Syrphini (Diptera: Syrphidae) described by Matsumura. *Can. Ent.* 105: 1075–1079.

Forfatterens adresse/Author's address:

Nørrevang 19,
7300 Jelling, Danmark.